

Ірина Олександрівна КРЮКОВА

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування,
Одеський державний аграрний університет
ORCID ID: 0000-0002-0577-6364
E-mail: kryukovaia1@rambler.ru

Людмила Миколаївна ПОПОВА

кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
доцент кафедри польових і овочевих культур
Одеський державний аграрний університет
ORCID ID: 0000-0001-6835-2190
E-mail: Popova_Lara@gmail.com

**СИСТЕМА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ ПІДТРИМКИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ
БІЗНЕС-СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ**

Крюкова, І. О. Система обліково-аналітичної підтримки управління прибутком бізнес-суб'єктів аграрного сектору [Текст] / Ірина Олександрівна Крюкова, Людмила Миколаївна Попова // Український журнал прикладної економіки. – 2020. – Том 5. – № 2. – С. 222–231. – ISSN 2415-8453.

Анотація

Вступ. Управління прибутком у сучасних компаніях – одна з основних ділянок менеджменту, яка орієнтована на вирішення одного з самих складних завдань менеджменту – максимізації розміру чистого фінансового результату. Процес управління прибутком нерозривно пов'язаний із складанням і наданням фінансової звітності, аналітичних матеріалів, даних контролю та моніторингу, без інформаційного змісту яких прийняття управлінських рішень є неможливим. Отже, створення комплексної системи обліково-аналітичної підтримки управління прибутком є першочерговою умовою реалізації завдань менеджменту щодо формування, розподілу та використання чистого фінансового результату.

Мета. Метою статті є обґрунтування складу елементів системи обліково-аналітичної підтримки управління прибутком бізнес-суб'єктів аграрного сектору з урахуванням наявних проблемних аспектів у вітчизняній практиці та використання здобутків зарубіжного досвіду інформаційного забезпечення профіт-менеджменту.

Використані методи. При написанні статті було використано сукупність універсальних і специфічних методів наукових досліджень: методи теоретичних узагальнень (аналіз, синтез, абстрактно-логічний метод), економіко-статистичні методи, метод порівняння.

Результати. Обґрунтовано склад елементів системи обліково-аналітичної підтримки управління прибутком суб'єктів аграрного бізнесу. Проведена оцінка сучасного рівня прибутковості діяльності підприємств вітчизняного аграрного сектору економіки. Визначено спектр основних проблемних аспектів існуючої обліково-аналітичної системи підтримки управління прибутком сучасних агроформувань. Визначено окремі недоліки фінансової звітності аграрних підприємств, складеної за національними стандартами, в порівнянні із зарубіжною практикою.

Ключові слова: обліково-аналітична підтримка, управління прибутком, прибутковість, агроменеджмент, фінансова звітність, суб'єкти аграрного бізнесу.

Irina Aleksandrovna KRYUKOVA

Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Accounting and Taxes
Odessa State Agrarian University

Liudmyla Nikolaevna POPOVA

PhD in agricultural sciences, Associate Professor, Associate Professor of Department Field and
Vegetable Crops, Odessa State Agrarian University

**SYSTEM OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT OF PROFIT MANAGEMENT OF
BUSINESS ENTITIES OF THE AGRARIAN SECTOR**

Abstract

Introduction. Profit management in modern companies is one of the main areas of management. It is focused on solving one of the most difficult tasks of management – maximizing the size of the company's net financial result. The process of profit management is inextricably linked with the preparation and submission of financial statements, analytical materials, control and monitoring data. Without this information, management decisions are impossible. The formation of a comprehensive system of accounting and analytical support for profit management is a primary condition for the implementation of management tasks for the formation, distribution and use of net financial results.

Purpose. The purpose of the article is to substantiate the composition of the system elements of accounting and analytical support for profit management of business entities of the agricultural sector, taking into account the existing problematic aspects in domestic practice and the use of foreign experience of profit management information.

Methods used. The set of universal and specific research methods have been used in the article: methods of theoretical generalizations (analysis, synthesis, abstract-logical method), economic-statistical methods, method of comparison.

Results. The system elements composition of accounting and analytical support for the profits management of agricultural businesses is grounded in the article. The assessment of the current level of enterprises profitability in the domestic agricultural sector of the economy has been conducted. The spectrum of the main problem aspects of the existing accounting and analytical system of profit management support at modern agricultural formations is defined. Some shortcomings of the financial statements of agricultural enterprises were found, prepared according to national standards in comparison with foreign practice.

Keywords: accounting and analytical support, profit management, profitability, agricultural management, financial reporting, agribusiness entities.

JEL classification: Q12

Вступ

Управління прибутком у сучасних компаніях – одна з основних ділянок менеджменту, яка орієнтована на вирішення одного з самих складних завдань менеджменту – максимізації розміру чистого фінансового результату. Розмір прибутку постає економічним базисом для розв'язання практично всіх виробничих і соціальних завдань розвитку компанії, формує інформаційно-аналітичну картину оцінки перспектив її розвитку. Розмір прибутку (збільшення власного капіталу без додаткових внесків засновників) традиційно постає у призмі уваги акціонерів і значного кола зовнішніх стейкхолдерів компанії: інвесторів і кредиторів, соціально активних груп. Процес управління прибутком нерозривно пов'язаний із складанням і наданням фінансової звітності, аналітичних матеріалів, даних контролю та моніторингу, без інформаційного змісту яких прийняття управлінських рішень є неможливим. Отже, створення комплексної системи обліково-аналітичної підтримки управління прибутком

є першочерговою умовою реалізації завдань менеджменту щодо формування, розподілу та використання чистого фінансового результату.

Науково-практична проблематика формування повного та якісного інформаційно-аналітичного базису для забезпечення завдань управління прибутком бізнес-суб'єктів знаходиться у призмі уваги відомих вчених, теоретичний, методичний і практичний базис наукових праць яких формує потужний каркас вирішення цієї складної та актуальної проблеми сьогодення. Серед науковців, які зробили потужний внесок у розвиток визначеної проблеми, слід відмітити таких: Р.Ф. Бруханський, М.Д. Білик, М.Я. Дем'яненко, В.А. Дерій, В.М. Жук, Г.А. Загородній, О.О. Красноручський, А.А. Пилипенко, М.Ф. Огійчук, В.М. Рожелюк, С.В. Руденко, Н.С. Пасенко, Н.Л. Правдюк, Р. Nealy, J.Wahlen, R. Scott та інші. Незважаючи на змістовні напрацювання вітчизняної науки, відмінності між національними й зарубіжними концепціями менеджменту та звітності, складність і динамічність факторів, які впливають на результативність процесу управління прибутком компаній, зумовлюють доцільність проведення подальших науково-методичних розробок створення ефективної системи обліково-аналітичної підтримки управління прибутком бізнес-структур.

Мета статті

Метою статті є обґрунтування складу елементів системи обліково-аналітичної підтримки управління прибутком бізнес-суб'єктів аграрного сектору з урахуванням наявних проблемних аспектів у вітчизняній практиці та використання здобутків зарубіжного досвіду інформаційного забезпечення профіт-менеджменту.

Виклад основного матеріалу дослідження

Управління прибутком бізнес-структур у сучасних умовах – складний і динамічний процес прийняття та реалізації управлінських рішень, результат яких визначається галузевими особливостями й специфікою діяльності суб'єкта господарювання, місією та цілями його існування, формою господарювання та системою інтересів його власників. Найчастіше у практиці процес управління прибутком підприємства визначається комплексом управлінських рішень і відповідних заходів щодо формування, розподілу та використання прибутку.

Світова практика доводить, що управління прибутком залежить від розміру ринку капіталу, розповсюдження власності на акції, сильних (слабких) сторін інвестора та діючої системи нормативно-правового забезпечення [1].

У зарубіжній спеціалізованій літературі управління прибутком часто розглядається з позицій повного та достовірного відображення доходів і витрат у фінансовій звітності компаній. Процес управління прибутком трактується як вибір облікової політики, що використовується при складанні фінансової звітності компанії для досягнення поставлених цілей (вплив на результати контрактів, створення іміджу ділової активності, вплив на ринкову вартість активів і бізнесу в цілому) [2].

За будь-яких умов, ефективне управління прибутком потребує повного й своєчасного інформаційного супроводження процесу прийняття управлінських рішень. Бухгалтерський облік формує той інформаційно-аналітичний базис, без якого дієвий процес прийняття управлінських рішень неможливий.

Чистий фінансовий результат як об'єкт управління є досить складною ділянкою менеджменту, оскільки в силу специфіки формування потребує своєчасного регулювання та контролю сукупності доходів і витрат бізнес-суб'єкта на всіх етапах їх виникнення. Вирішення цих завдань можливе лише за умов повного та якісного інформаційного (обліково-аналітичного) супроводження процесу прийняття управлінських рішень.

У науковій літературі досить часто зустрічається дефініція «обліково-аналітичне забезпечення» процесу управління, головним завданням якого є інформаційно-аналітичне забезпечення управлінського процесу [3]. В такому науково-практичному

контексті «забезпечення» трактується як гарантоване якісне і своєчасне надання інформації для потреб управління. До ключових елементів системи обліково-аналітичного забезпечення науковці відносять: первинний облік, аналітичну інформацію і консолідовану звітність бізнес-суб'єкта, економічний аналіз (діагностику) зведених облікових даних.

Інформаційна система ґрунтується тільки на бухгалтерській інформації, оскільки вона є визначальною, проте не єдиною. Навпаки, характерною рисою обліково-аналітичного забезпечення як системи є її комплексність, що виявляється через взаємодію інформаційних потоків облікового, оперативного, статистичного обліку та інформації, яка формується за допомогою методів фінансового, управлінського та стратегічного аналізу [4].

Систематизація наукових підходів до сутності дефініції «інформаційно-аналітичне забезпечення» дозволили визначити її зміст як одну з функцій систем управління, як синтез інформації, її носіїв, способів її економічного аналізу, а також діяльності спеціалістів з діагностики та інтерпретації і використання даних задля ефективного управління.

Щодо змісту категорії «обліково-аналітична підтримка», то принципова сутність її, на нашу думку, полягає у наданні допомоги, побудови конструктивної опори у спектрі обліково-аналітичного забезпечення для вирішення завдань ефективного розвитку АПВ на всіх рівнях господарського управління, в т.ч. управління земельним ресурсам села.

Пилипенко А.А. та Пилипенко С.М. сутність і склад системи обліково-аналітичної підтримки розглядають крізь призму сучасних концепцій управління витратами через наявність і взаємодію таких елементів: стратегічне управління витратами, стратегічний облік (зокрема, облік витрат на інноваційну діяльність), стратегічне облікове моделювання, стратегічне сховище даних. Головним критерієм ефективності такої системи є якість сформованих обліково-аналітичних процедур [5].

Вітчизняні вчені до системи обліково-аналітичного забезпечення управління прибутком включають сукупність заходів, орієнтованих на повне та своєчасне відображення в обліку всіх даних, на підставі яких формується прибуток підприємства, систему аналітичних показників і розробку й реалізацію заходів, спрямованих на підвищення рівня рентабельності господарської діяльності підприємства як в короткотерміновій так і в довгостроковій перспективі [6].

Система обліково-аналітичної підтримки управління прибутком комплексно включає сукупність засобів інформаційного, аналітичного, консалтингового, програмного характеру, які об'єднані в єдину систему, стратегічно орієнтовану на вирішення головної мети – підвищення рівня прибутковості бізнес-суб'єктів аграрної сфери. Разом з тим, головна мета у вигляді максимізації суми чистого прибутку, як головного кінцевого результату діяльності аграрних формувань, на нашу думку, не в повній мірі відповідає провідним концепціям управління бізнесом, зокрема, у сфері аграрної економіки. В сучасних умовах одним із ключових критеріїв і показників результативності управління підприємницькими структурами, поряд із абсолютною величиною прибутку, має стати ринкова (справедлива) вартість аграрного бізнесу, нарощування якої має бути в центрі уваги агроменеджменту [7].

Аграрний сектор економіки України традиційно постає базовою галузевотворюючою сферою національного виробництва. Сільське господарство визнано пріоритетною галуззю національної економіки, яка визначає не тільки рівень продовольчої безпеки країни, але й стратегічний вектор її подальшого розвитку у призмі активізації євроінтеграційних трансформацій. За останні роки спостерігається чітка тенденція до збільшення питомої ваги продукції сільського господарства у структурі експорту: у 2016 р. її частка склала близько 24,5% (8871 млн дол. США), у 2018 р. – 25,6% (без продукції промислової переробки сільгоспсировини).

За останні роки сільське господарство є єдиним видом економічної діяльності економіки України, який демонструє стабільну тенденцію зростання рівня ефективності бізнесу. Розмір чистого прибутку, отриманого сільськогосподарськими підприємствами, за останні вісім років збільшився в 4,5 разів і склав у 2018 р. 17170,5 млн грн або 1,4 млн грн в середньому в розрахунку на одне аграрне підприємство (табл. 1) [8].

Підприємства аграрного сектору демонструють вищий рівень прибутковості в порівнянні з середніми показниками за видами економічної діяльності економіки України в цілому.

Таблиця 1. Динаміка прибутковості підприємств аграрного сектора України

Показники	2010 р.	2012 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2018 р. до 2010 р., (+,-)
Кількість підприємств аграрної сфери	50666	47656	46744	45045	50115	50504	-162,0
Частка у загальній кількості по економіці	13,4	13,0	13,6	14,7	14,8	14,2	+0,8
Середній розмір чистого прибутку на підприємство по економіці всього, млн. грн.	0,04	0,07	-1,1	0,09	0,5	0,8	+0,76
Середній розмір чистого прибутку на 1 с.-г. підприємство, млн. грн.	0,4	0,6	2,2	2,0	1,4	1,4	+1,0
Частка прибуткових с.-г. підприємств галузі, %	69,2	78,2	88,4	87,7	86,2	86,2	+17,0
Середня частка прибуткових підприємств по економіці всього, %	57,3	63,0	73,3	73,0	72,4	73,9	+16,6
Рівень рентабельності операційної діяльності с.-г. підприємств, %	22,9	21,7	41,7	31,6	22,4	18,3	-4,9
Рівень рентабельності операційної діяльності підприємств по економіці в середньому, %	4,0	5,0	1,0	7,4	8,8	8,1	+4,1
Рівень рентабельності всієї діяльності с.-г. підприємств, %	16,3	6,0	29,5	24,7	16,0	13,7	-2,6
Рівень рентабельності всієї діяльності підприємств по економіці в середньому, %	0,5	1,1	-7,3	0,6	3,0	4,5	+4,0

Складено за [8]

За кінцевими фінансовими показниками аграрний сектор сьогодні постає одним з найбільш ефективних видів бізнесу. Поряд із цим, висока волатильність ключових індикаторів у динаміці за останні роки є наслідком дії сукупності специфічних факторів природного та бізнес-середовища, які, на відміну від інших видів економічної діяльності, здійснюють вагомий вплив на прибутковість агробізнесу.

Специфіка аграрної економіки зумовлює і відмінність системи обліково-аналітичної підтримки управління прибутком сільськогосподарських бізнес-суб'єктів.

З огляду на зміст, функціональне супроводження та основні складові системи обліково-аналітичної підтримки агроменеджменту, останню можна розглядати з позицій синергійного поєднання базових функцій управління через дію та використання інформаційних потоків аграрних формувань.

Система обліково-аналітичної підтримки управління розвитком агроформувань у практичній діяльності виконує функції, властиві обліково-аналітичному забезпеченню: 1) безпосередньо облікова; 2) аналітична; 3) контрольна; 4) стратегічна. Разом з тим, комплексність системи обліково-аналітичної підтримки управління прибутком зумовлює розширення функціональних завдань у напрямі таких: 1) моніторингова (постійний аналіз та оцінка досягнутого рівня прибутковості підприємств і вартості аграрного бізнесу); 2) розробка галузевих програм, проектів інноваційного розвитку галузі та допомога у їх практичній реалізації, що сприяє підвищенню рівня прибутковості аграрного бізнесу; 3) консалтингове й маркетингове супроводження процесів управління прибутком і вартістю агробізнесу; 4) організаційна, нормативно-правова, аудиторська, іміджева та інша допомога у спектрі прийняття та реалізації

рішень агроменеджменту, спрямованих на максимізацію чистого прибутку та нарощування ринкової вартості аграрного бізнесу (рис. 1).

Головною метою системи обліково-аналітичної підтримки управління прибутком є надання комплексної допомоги управлінському персоналу шляхом створення інформаційного, аналітичного, контрольного, консалтингового базису задля реалізації стратегічних цілей і завдань і підвищення прибутковості бізнес-структур аграрної сфери виробництва.

Правдюк Н.Л. сукупність таких показників поділяє на три основних групи: 1) показники рентабельності діяльності бізнес-суб'єкта (коефіцієнти прибутковості капіталу й активів, показники ефективності формування прибутку в розрізі операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства); 2) показники ефективності розподілу та використання прибутку (коефіцієнти ефективності розподілу прибутку, використання капіталізованої частини прибутку, використання прибутку, спрямованого на споживання); 3) інші фінансові коефіцієнти (показники ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності) [9].

Разом з тим, незважаючи на досить потужну методичну площину показників, які містить у собі аналітична складова процесу обліково-аналітичної підтримки управління прибутком, у сучасній практиці більшості аграрних формувань використовується не більше половини цих індикаторів. Поза увагою агроменеджменту й аналітиків бізнес-суб'єктів галузі залишаються показники, які вже давно набули статусу основних у внутрішній і публічній звітності зарубіжних компаній.

Річна фінансова звітність розглядається зарубіжними вченими як форми управління прибутком. Nealy P.M. і J.M. Wahlen виділяють такі її форми: 1) агресивна звітність про доходи компанії (затримка визнання поточних збитків і прискорення визнання прибутків звітного періоду) з метою представити більш високий рівень і результативність роботи менеджерів; 2) використання в управлінських звітах завищених прогнозів аналітиків, збільшення в управлінських звітах інформації про доходи та обмеження звітності про витрати [10]; 3) приховання реального стану фінансової нестабільності, що пов'язано з використанням показників прибутковості. Ключовими інструментами вирішення цих проблем управління компаній постає впровадження дієвого механізму корпоративного контролю та методів незалежного корпоративного управління (незалежні експерти, внутрішні аудиторські перевірки, внутрішній моніторинг фінансової і управлінської звітності тощо). З метою чіткого контролю за правильністю відображення розміру прибутку у звітності компаній Законом Сайберса-Окслі від 2002 р. (Sarbanes-Oxley Act, 2002) публічні компанії мають формувати незалежний комітет з аудиту.

У річній фінансовій звітності зарубіжних компаній, складених за міжнародними стандартами, відображаються показники прибутку, які мають місце у звітності вітчизняних підприємств: дохід (Revenue), вартість проданих товарів (Cost Of Goods Sold), валовий прибуток (Gross Profit), операційний прибуток (Operating Income), прибуток до оподаткування (Pre-Tax Income), прибуток після оподаткування (Income After Taxes), чистий прибуток (Net Income). Поряд із цим, у річній фінансовій звітності зарубіжних компаній відображаються показники, які на даний час відсутні у практиці обліку, аналізу та звітності вітчизняних бізнес-суб'єктів, зокрема: ЕВІТ (проміжний показник, який свідчить про розмір прибутку до виплати відсотків і податків), ЕВІТДА (показник ЕВІТ, скорегований на суму амортизаційних відрахувань необоротних активів). Більш детально у звітності зарубіжних компаній представлено також статті, які пов'язані із формуванням і використанням прибутків на акціонерний капітал, зокрема, середньозважена кількість акцій в обігу (Basic Shares Outstanding), прибуток на акцію за умови грошового потоку, а не прибутку у розрахунках (EPS - Earnings Per Share), які у вітчизняній річній фінансовій звітності також поки що відсутні.

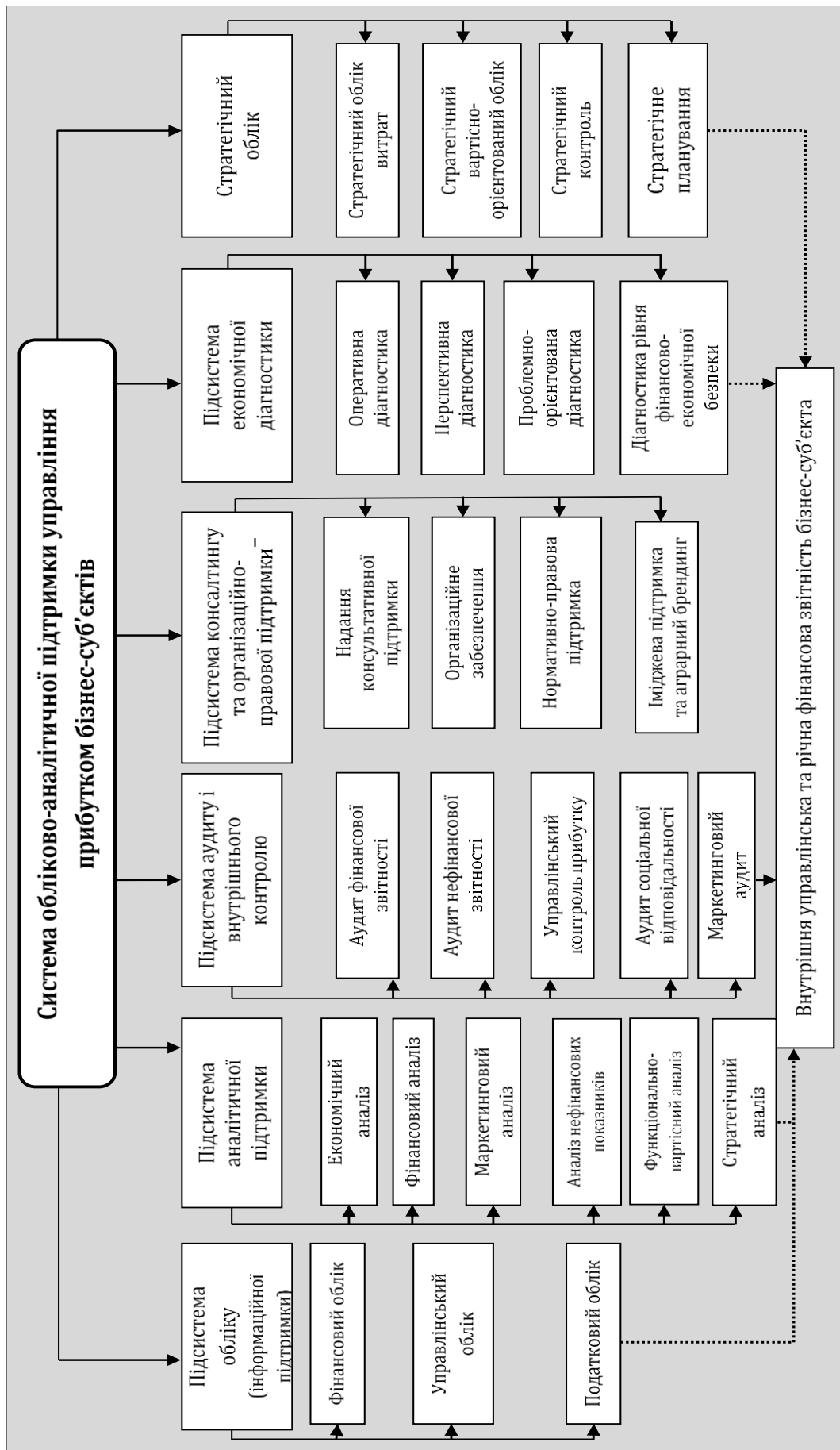

Рис. 1. Складові системи обліково-аналітичної підтримки управління прибутком бізнес-суб'єктів аграрного сектору [складено автором]

Виходячи зі складу системи обліково-аналітичної підтримки управління прибутком бізнес-суб'єктів аграрної економіки, її основними проблемними аспектами на сучасному етапі є:

1) значна обмеженість фінансової звітності бізнес-структур у частині інформації про напрями, обсяги розподілу та використання чистого прибутку, ефект від заходів такого розподілу і використання;

2) низька ступінь поширення концепцій та інструментів вартісно-орієнтованого управління серед топ-менеджменту агроструктур, що сьогодні не сприяє формуванню запитів на відповідну обліково-аналітичну інформацію;

3) обмеженість системи вітчизняної аналітичної підтримки управління прибутком у частині сукупності показників, які використовуються в процесі аналізу (фінансові та нефінансові показники). У зарубіжній практиці широко використовуються такі показники як ЕВІТ, ЕВІТДА тощо; сукупність показників, які методично ґрунтуються на концепціях управління фінансовими потоками (сукупний фінансовий потік, чистий фінансовий потік) і вартісної оцінки бізнесу;

4) відсутність організованого й прозорого ринку земель сільськогосподарського призначення, що на даному етапі управління діяльністю агроструктур унеможливує імплементацію у практичну площину обліково-аналітичної підтримки сукупності показників вартісної оцінки земель сільгосппризначення як головного активу аграрного бізнесу та його вартісної оцінки в цілому;

5) низький рівень організації планових і аналітичних робіт, експертних оцінок основних бізнес-процесів і маркетингового середовища в сільськогосподарських підприємствах;

6) переважно тактична орієнтованість агроменеджменту більшості сільськогосподарських підприємств, відсутність у штаті підприємств фахівців, спеціалізованих на вирішенні стратегічних завдань управління аграрним бізнесом;

7) неактуальність питань формування активного іміджу сільськогосподарських виробників на аграрному ринку, що є необхідною складовою підходів до управління прибутком сучасних бізнес-структур;

8) низька ступінь соціальної відповідальності аграрного бізнесу, яка в певному колі програм розвитку сільських територій ґрунтується на використанні частини чистого прибутку аграрних підприємницьких структур. Неактуальність концепцій соціальної відповідальності звужує потенційні можливості системи обліково-аналітичної підтримки управління прибутком і сам механізм розподілу та використання кінцевого фінансового результату агроформувань.

Одним із основних недоліків сучасної системи агроменеджменту вітчизняних бізнес-структур є орієнтація в управлінні на короткострокову перспективу й відсутність чітко окреслених стратегічних орієнтирів розвитку. Такий стан гальмує формування інформаційних запитів до стратегічної складової системи обліково-аналітичного забезпечення управління компанією в цілому та її прибутком зокрема. Вирішення цього завдання Бруханський Р.Ф. бачить у створенні корпоративної стратегічної обліково-аналітичної системи, яка включає забезпечення формулювання і реалізації бізнес-стратегії та забезпечення управління ланцюжками цінностей компанії [11].

Висновки та перспективи подальших досліджень

Формування обліково-аналітичної системи підтримки управління прибутком бізнес-суб'єктів аграрного сектору сьогодні є важливим завданням агроменеджменту. Наявність значного кола проблемних питань у сучасній практиці обліково-аналітичної підтримки вимагає істотного корегування базових концепцій управління, використання провідного методичного інструментарію підготовки управлінської звітності, імплементації нових функцій та удосконалення організаційної структури управління.

Головним принципом системи управління прибутком бізнес-суб'єктів аграрної економіки України має стати стратегічна спрямованість на вирішення основних завдань соціально-економічного розвитку як підприємницьких структур аграрного сектору, так і сільських територій. Прибуток як головний критерій і результат функціонування підприємства поступово має доповнюватись іншими результативними параметрами. Домінантними та такими, що постають у перспективі подальших наукових досліджень, мають виступати процеси капіталізації підприємства, вартість агробізнесу в цілому як готового об'єкта купівлі-продажу на ринку діючих бізнес-проектів разом із кардинальною зміною виключної парадигми максимізації прибутковості, яка має доповнюватись комплексом соціальних завдань із відродження сільських територій і підвищення рівня якості життя сільського населення країни. Зміщення базових акцентів управління в такому напрямі формуватиме відповідні вимоги до організації нової, більш досконалої, повної та прозорої системи обліково-аналітичної підтримки управління всіма бізнес-процесами вітчизняних аграрних формувань.

Список літератури

1. Widarti S., Jamilah P. The Effect Of Profit Management On Company Performance. *International Journal of academic research in Economics and Management sciences*. 2018. Vol. 7. № 4. Pp. 44-63.
2. Scott, R.W. Financial Accounting Theory. Third Edition. 2003. Pearson Education Canada Inc., Toronto, Ontario.
3. Жук В.М. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки: монографія. Київ: ННЦ "Інститут аграрної економіки" УААН, 2009. С. 296-312.
4. Пасенко Н.С. Організація обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Вип. 17. С. 854-859.
5. Пилипенко А.А., Пилипенко С.М. Проектування системи стратегічного обліку промислового підприємства. *Проблеми економіки*. 2010. №4. С. 65 – 74.
6. Дем'яненко М.Я., Рожелюк В.М. Системний підхід до формування облікової інформації для потреб управління. *Облік і фінанси*. 2016. № 2(72). С. 8-15.
7. Красноруцький О.О., Руденко С.В. Функціональні та інструментальні концепції в дослідженнях механізмів управління економічним потенціалом аграрних підприємств. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2016. № 2. С. 5-10.
8. Діяльність суб'єктів господарювання. 2018: стат зб. / Держ. служба статистики України. Київ, 2018. URL: http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/11/zd_2019.pdf
9. Правдюк Н.Л. Обліково-аналітичне забезпечення управління прибутком. *Облік і фінанси*. 2015. № 4 (70). С. 53-59.
10. Healy, P.M., & J.M. Wahlen. A review of earnings management literature and its implications for setting standards. *Accounting Horizons*, 1999. Dec. 13: 365-383.
11. Бруханський Р.Ф. Параметри розвитку корпоративної стратегічної обліково-аналітичної системи підприємства. *Облік і фінанси*. 2020. № 1(87). С. 13-19.

References

1. Widarti S., Jamilah P. (2019). The Effect Of Profit Management On Company Performance. *International Journal of academic research in Economics and Management sciences*. Vol. 7. no 4. pp. 44-63.
2. Scott, R.W., 2003. Financial Accounting Theory. Third Edition. Pearson Education Canada Inc., Toronto, Ontario.

-
3. Zchuk, V.M. (2009). Kovcepciya rozvytku byhgalterskogo obliku v agrarnomu sektori ekonomiky. [The concept of accounting development in the agricultural sector of the economy]. NNTs "Instytut ahrarnoi ekonomiky". Kyiv. Ukraine.
 4. Pasenko, N.S. (2017). «Organization of accounting and analytical support for managing the financial results of the enterprise». *Globalni ta nacionalni problemy ekonomiky*, no. 17, pp. 854-859.
 5. Pylypenko, A.A., Pylypenko, S.M. (2010). «Designing a system of strategic accounting of an industrial enterprise». *Problemy ekonomiky*, no. 4, pp. 65-74.
 6. Demyanenko, M.Ya., Rozcheluk, V.M. (2016). «A systematic approach to the formation of accounting information for management purposes». *Oblik i finansy*, no. 2(72), pp. 8-15.
 7. Krasnoruckyy, O.O., Rudenko, S.V. (2016). «Functional and instrumental concepts in the study of mechanisms for managing the economic potential of agricultural enterprises». *Actual problems of innovative economy*, no. 2(72), pp. 8-15.
 8. Diyalnist subektiv gospodaryuvannya. (2018). [Business activities. 2018]. Derzavna sluzhba statystyky Ukrainy. State Statistics Service of Ukraine. Kyiv. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
 9. Pravdyuk, N.L. (2015). «Accounting and analytical support of profit management». *Oblik i finansy*, no. 2(72), pp. 53-59.
 10. Healy, P.M., & Wahlen, J.M. (1999). A review of earnings management literature and its implications for setting standards. *Accounting Horizons*, Dec. 13, pp. 365-383.
 11. Bruhanskyy, R.F. (2020). «Parameters of development of corporate strategic accounting and analytical system of the enterprise». *Oblik i finansy*, no. 1(87), pp. 13-19.

Стаття надійшла до редакції 05.03.2020 р.